

REFERAT 2022-25: Teknik-, By- og Boligudvalget d. 02-09-2025

Mødedato	Tirsdag d. 02. september 2025 kl. 15:30
Mødested	Magistratssalen, Sønderborg Rådhus
Mødedeltagere	Kirsten H. Bachmann, Tage Petersen, Kristian Beuschau, Erik Krogh, Ganeswaran Shanmugaratnam

Indholdsfortegnelse

1. Godkendelse af dagsorden.....	3
Lukket: 2. Drøftelse af trafikplan for Broager bymidte - (Lukket punkt).....	4
3. Godkendelse af igangsættelse af lokalplan for et boligområde ved Skovvej 2 - 4 i Sønderborg.....	5
Lukket: 4. Godkendelse af igangsættelsen af pælefundering og forlængelse af rørunderføring ved Å.....	8
5. Godkendelse af program for arkitektkonkurrence for Hertugernes Augustenborg.....	9
6. Godkendelse af helhedsplanen for Havnbjergområdet.....	11
7. Godkendelse af samarbejde om jernbaneovergange.....	14
8. Drøftelse af Sydtrafiks høring af budget 2026 samt overslagsår.....	16
9. Finansiering af nabogo frem til kontraktophør primo 2026.....	18
10. Orientering om status på Prioriterede opgaver i Teknik, Miljø & Bæredygtighed i 2025.....	19
11. Godkendelse af takster for budget 2026, som skal indgå i forbindelse med 2. behandling af budg.....	21
12. Orientering om ledelsesinformation 2025 - ultimo juli.....	23
13. Orientering om status på udmøntningsplan 2025-2028.....	25
14. Generel orientering.....	26
Lukket: 15. Underskriftsark - (Lukket punkt).....	27

Punkt 1: 1. Godkendelse af dagsorden

25/646

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik-, By- og Boligudvalget at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Teknik-, By- og Boligudvalget den 02-09-2025

Godkendt.

Punkt 2: Lukket: 2. Drøftelse af trafikplan for Broager bymidte - (Lukket punkt)

25/7136

Punkt 3: 3. Godkendelse af igangsættelse af lokalplan for et boligområde ved Skovvej 2 - 4 i Sønderborg

25/11668

Sagsresumé

Sønderborg Kommune har modtaget en henvendelse fra en udvikler, som ønsker at etablere et boligområde på matr.nr. 2023, 5320 og en del af 5527, Sønderborg.

Det ønskede boligområde forventes at indeholde ca. 550 studieboliger i form af etageboligbebyggelse, et fælleshus, samt 32 almene boliger i form af etageboligbebyggelse.

Økonomiudvalget har på udvalgsmødet 20. juni 2025 besluttet at frasælge den forhenværende materialegård og det tilhørende kommunale areal matr.nr. 2023 og 5320, Sønderborg, der frasælges for at muliggøre fremtidig omdannelse til et boligområde med studieboliger og almene boliger.

Forvaltningen vurderer, at det ansøgte projekt kræver udarbejdelse af en ny lokalplan. Projektet er ikke i overensstemmelse med kommuneplanen, og det er derfor nødvendigt at udarbejde et kommuneplantillæg.

Forudsat udvalgets godkendelse placeres lokalplanen i kategori B jf. ABC-kategoriseringen for lokalplaner, med forventet opstart i 4. kvartal 2025.

Forvaltningen vurderer, grundet projektets omfang, at der skal afholdes åbent hus/ drop in møde under den offentlige høring af lokalplanforslaget.

Sagen understøtter Byrådets Vision 2022-2025, om at udvikle bæredygtige boligområder i byerne og skabe rammerne om et godt liv. Endvidere understøttes visionen om at skabe et attraktivt og mangfoldigt uddannelsesmiljø til nuværende og kommende borgere, som understøtter nutidens og fremtidens arbejdspladser.

Projektets tilføjelser af boliger understøtter Arkitektur- og Bevaringspolitikens værdier om fremtidssikring samt målsætningen om at skabe områder, der har høj kvalitet og danner rammen om det gode liv.

Projektet taler desuden ind i bystrategien for Sønderborg, hvor projektet understøtter arbejdet for at skabe en attraktiv studieby, med rammer til det gode ungdomsliv.

Ydermere understøtter projektet målet om 2500 nye boligenheder samt om, at blive 77.000 borgere i Sønderborg Kommune inden 2030.

Teknik-, By- og Boligudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik-, By- og Boligudvalget at godkende

- at der udarbejdes en lokalplan med kommuneplantillæg for et boligområde ved Skovvej 2 – 4 i Sønderborg.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune har modtaget en henvendelse fra en udvikler, som ønsker at etablere et boligområde med studieboliger og almene boliger på matr.nr. 2023, 5320 og en del af 5527, Sønderborg. Det ønskede boligområde forventes at indeholde ca. 550 studieboliger, et fælleshus og 32 almene boliger bestående af etageboligbebyggelse i op til 5 etager.

Området er omfattet af to gældende lokalplaner. Det ansøgte projekt er i strid med anvendelsesbestemmelsen i lokalplan 3-9601, og kræver derfor ny planlægning. Desuden er området omfattet af skilte og facadelokalplan 0-0112. Begge lokalplaner ophæves for de berørte arealer ved endelig vedtagelse.

Ifølge Sønderborg Kommuneplan 2023-35 ligger projektområdet i rammeområde 4.3.002.C Centerområde Skovvej og en mindre del i 4.3.002.F til rekreativt område. Arealet, hvor der planlægges bebyggelse, er beliggende i centerramme, der muliggør boligbebyggelse i op til fire etager. Da det planlagte projekt indeholder etageboligbebyggelse i op til 5 etager, vil planlægningen ikke være i overensstemmelse med kommuneplanen, og der skal derfor udarbejdes et kommuneplantillæg. Muligheden for at forøge etageantallet til fem etager begrundes, af ansøger, med fremtidssikring og for at muliggøre flere etagespring og bygningstyper på grundstykket. Forvaltningen anbefaler at der udarbejdes et kommuneplantillæg og dette prioriteres da kommuneplantillægget vil understøtte boligudviklingen i Sønderborg, samt målet om at blive en attraktiv studieby.

Forslaget til lokalplanafgrænsningen er fastlagt ud fra de eksisterende matrikelskel og det ansøgte projekt.

Området ligger i byzone og forbliver i byzone efter lokalplanudarbejdelsen.

I forbindelse med lokalplanprocessen miljøscreener forvaltningen projektet for at afklare, om det medfører væsentlige miljøpåvirkninger og af den grund kræver, at der foretages en miljøvurdering.

Forudsat udvalgets godkendelse placeres lokalplanen i kategori B jf. ABC-kategoriseringen for lokalplaner, hvilket betyder, at lokalplanen vedtages administrativt af forvaltningen, medmindre der indgives væsentlige bemærkninger i høringsperioden.

Lokalplanen placeres i kategori B, da anvendelse, parkerings- og vejarealer samt udvikling til boligområde med etageboligbebyggelse i op til fem etager vil medføre ændringer af de eksisterende forhold i området og derfor forventes at have offentlighedens interesse. Forvaltningen vurderer derfor, at der skal afholdes åbent hus/ drop in møde under den offentlige høring af lokalplanforslaget.

Klimaforhold

Området er i Klimatilpasningsplanen 2022 udpeget som risikoområde, som allerede i dag har store udfordringer med vand. Det vurderes, at overfladevand fra projektet vil udgøre en væsentlig udfordring for risikoområdet nedstrøms. Der skal derfor udarbejdes en vandhåndteringsplan.

Trafikale forhold

De trafikale forhold vil blive belyst nærmere i forbindelse med miljøscreeningen af projektet.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Teknik-, By- og Boligudvalget den 02-09-2025

Godkendt.

Bilag

Lokalplanafgrensning

Punkt 4: Lukket: 4. Godkendelse af igangsættelsen af pælefundering og forlængelse af rørunderføring ved Ærvej, Nordborg Resort - (Lukket punkt)

24/4791

Punkt 5: 5. Godkendelse af program for arkitektkonkurrence for Hertugernes Augustenborg

25/6022

Sagsresumé

Den 21. december 2022 godkendte Byrådet Masterplanen for Hertugernes Augustenborg.

Med igangsættelsen af en arkitektkonkurrence påbegyndes realiseringen af Masterplanens elementer med fokus på istandsættelse af Augustenborgs centrale gader og pladser. Der er med bevillingsrevisionen 2024-2027 afsat midler med det formål at sikre byens kulturmiljø.

Forvaltningen har i den forbindelse udarbejdet et program til godkendelse for arkitektkonkurrencen. Programmet for arkitektkonkurrencen kan ses i bilag 1.

Sagen er i tråd med Byrådets Vision om at fortsætte den målrettede udvikling af kommunens byer med henblik på at synliggøre de enkelte byers potentiale og identitet. Derudover er arkitektkonkurrence i overensstemmelse med Masterplanen for Hertugernes Augustenborg, bystrategien for Augustenborg og målet om at komme på tentativlisten og på sigt opnå en UNESCO-udpegning.

Sagen forelægges til Teknik-, By- og Boligudvalgets beslutning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik-, By- og Boligudvalget at godkende

- konkurrenceprogrammet for Hertugernes Augustenborg.

Sagsfremstilling

I forbindelse med, at Byrådet godkendte Masterplanen for Hertugernes Augustenborg den 21. december 2022, blev grundlaget for transformation af byens centrale rum etableret. Masterplanen opstiller en række bærende indsatser, der har til formål at sikre byens enestående kulturmiljø og styrke byens udvikling og det iboende potentiale byen rummer. Istandsættelse af byens gader og pladser er et centralt element i disse bærende indsatser.

Da Teknik-, By- og Boligudvalget den 31. januar 2023 godkendte igangsættelsen af en områdefornyelse for Hertugernes Augustenborg var det med et mål om, at byens rum, gader og pladser på sigt ville fremstå, så de kunne indgå i en UNESCO-ansøgning om udpegning til verdensarv.

Forvaltningen har derfor anbefalet, at der skal udarbejdes en arkitektkonkurrence for Hertugbyen Augustenborg, der skal sikre, at byens rum blev løftet til UNESCO-kvalitet og at der samtidig laves en strategisk udviklingsplan for blandt andet nye boligområder og en omdannelse af havnen.

Dette var desuden i tråd med ønskerne fra Realdania og A.P. Møller om at løfte hele Augustenborgs unikke kulturmiljø, hvor fondene har indvilliget i at give støtte til istandsættelse af byens privatejede ejendomme.

Med en gennemgribende istandsættelse af byens historiske, privatejede ejendomme sammen med en samlet plan for byens udvikling og principper for istandsættelse af byrummene, vil det hertugelige kulturmiljø være sikret for fremtiden.

Teknik-, By- og Boligudvalget besluttede den 10. juni 2025 at udpege udvalgets formand som jurymedlem i arkitektkonkurrencens dommerpanel. Her blev arkitektkonkurrencens proces og forventede tidsplan samtidigt præsenteret.

Forvaltningen har udarbejdet et program for arkitektkonkurrencen. I programmet indgår de overordnede principper og forventninger til holdene. Dertil er ønsker til konkurrencens ramme og opgaveløsning illustreret og italesat overfor de hold, der byder ind på konkurrencen. Konkurrenceprogrammets overordnede indhold er blevet fremlagt på Teknik-, By- og Boligudvalgets temamøde den 12. august 2025.

Sideløbende med arbejdet med arkitektkonkurrencen har forvaltningen fået udarbejdet et udkast til en trafikanalyse, der støtter op om arkitektkonkurrencens indhold. Parallelt med arkitektkonkurrencens forløb bliver der arbejdet videre med at prioritere trafikanalysens anbefalinger.

Konkurrenceprogrammet er vedlagt dagsordenspunktet som bilag 1.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Teknik-, By- og Boligudvalget den 02-09-2025

Godkendt.

Bilag

Bilag 1

Punkt 6: 6. Godkendelse af helhedsplanen for Havnbjergområdet

24/16686

Sagsresumé

I forbindelse med Byrådets godkendelse af forslag til Kommuneplan 2023-2035 på byrådsmødet den 21. juni 2023, blev det besluttet, at der skal udarbejdes tre helhedsplaner for hhv. Havnbjerg, Dybbøl og Kær. Helhedsplanen for Havnbjergområdet er udarbejdet som led i den kommende kommuneplanrevision og skal understøtte en samlet og bæredygtig udvikling af området. Planen har naturen og landskabet som gennemgående greb.

Blandt forslagene er etablering af en ny skovbebyggelse nord for Nordborgvej, en forbindelse på tværs af Nordborgvej for bløde trafikanter, samt en ny indgang til Naturpark Nordals ved Piledamsvej via en blå-grøn forbindelse fra bypark til Oksbøl Skov. Derudover foreslås klimasikret adgang til Havnbjerg Strand, samt ny stiforbindelse fra Bundsø og Oksbøl Skov. Planen bygger videre på tidligere strategier for Nordals og visionen om at forbinde natur, rekreative muligheder og byudvikling.

Sagen understøtter Byrådets vision om 'Levende byer, lokalsamfund og fællesskaber' og 'Grøn omstilling og jobvækst' ved at gøre Havnbjerg til et attraktivt sted at bo og besøge – med fokus på grønne forbindelser, vand i landskabet og styrede forbindelser.

Ydermere understøtter sagen målet om 2500 nye boligenheder, herunder 1000 nye boligenheder udenfor Sønderborg by, samt målet om at blive 77.000 borgere i Sønderborg Kommune inden 2030.

Teknik-, By- og Boligudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik-, By- og Boligudvalget at godkende

- forslag til helhedsplan for Havnbjergområdet.

Sagsfremstilling

I forbindelse med Byrådets godkendelse den 21. juni 2023 af forslag til Kommuneplan 2023-2035, blev det på byrådsmødet besluttet, at der skal udarbejdes tre helhedsplaner for hhv. Havnbjerg, Dybbøl og Kær. Helhedsplaner har til formål at understøtte arbejdet i den kommende kommuneplanrevision.

Med afsæt i en helhedsorienteret tilgang til planlægningen og blik for områdets udfordringer og potentialer, medvirker helhedsplanen for Havnbjergområdet til at revidere og udpege nye arealer for erhverv, boliger og rekreative områder.

Overordnet anbefales det i helhedsplanen, at Havnbjerg udvikles med naturen som forbillede, med det formål at gøre Havnbjerg til et attraktivt område at bo og besøge i fremtiden. Særligt fokuserer helhedsplanen på at bringe vandet tilbage i landskabet i kombination med grønne områder. Dette er i tråd med Bystrategien for Nordborg-Havnbjerg fra 2019, der har naturen der samler som ét af fire fokuspunkter. Hermed menes, at sammenhængen mellem Nordborg og Havnbjerg skal styrkes via den natur og de rekreative muligheder, den bringer. I den forbindelse blev en styrkelse af sammenhængen mellem Nordborg Resort, Alsstien, Naturpark Nordals og områdebyen Nordborg via attraktive stier, cykel- og mountainbike-ruter til glæde for turister og borgere italesat. Lignende perspektiver er beskrevet i Hvidbog for Nordals, Masterplan for Nordals fra 2020 og Naturbyklynge-strategi for Havnbjerg fra 2022.

Forslaget til helhedsplanen for Havnbjerg bygger videre på disse tanker. Fra helhedsplanen kan følgende væsentlige konkrete og centrale nedslag ses i helhedsplanen:

- A. Fremtidig Skovbebyggelse nord for Nordborgvej: Planlægges udlagt som perspektivområde på ca. 40 hektar.
- B. Der etableres en forbindelse for bløde trafikanter på tværs af Nordborgvej som skal sikre sammenhæng til Havnbjerg, Oksbøl Skov, Havnbjerg Center med dagligvarebutik og Naturpark Nordals.
- C. Adgang og klimatilpasning ved Havnbjerg Strand: Der etableres to parkeringspladser for på sigt at sikre adgang til stranden, også efter stormflod. En gangbro langs kanten af mosen sikrer adgang for fodgængere og cyklister og skaber universel adgang for alle.
- D. Ny ankomst til Naturpark Nordals ved Piledamsvej: Naturparkens indgang rykkes frem til Piledamsvej. Piledamsvej-projektet, skabt af Aktivt Havnbjerg Sogn, styrker biodiversitet og lokal identitet. Naturpark Nordals bruges som løftestang for byudvikling med naturen som samlende kraft.
- E. Omdannelse af idrætsanlægget til bypark: det forhenværende idrætsanlæg syd for Havnbjerg gamle skole omdannes til en bypark. Parken kobles på det grønne strøg med naturligt vand i landskabet, dvs. en blå-grøn forbindelse, der forbinder Oksbøl Skov til hele Havnbjerg.
- F. Ønske om ny stiforbindelse og parkering ved Bundsø: Stien på dæmningen langs Bundsøs sydlige bred skal forbindes til Oksbøl Skov. Ny parkeringsplads etableres øst for Bundsø. Den endelige rute og parkeringsområdet, skal afklares med lodsejere i området, Naturstyrelsen, Naturpark Nordals og Aage V. Jensens Naturfond.

Helhedsplanen

Der henvises til vedlagte helhedsplan og notat for mere uddybende beskrivelser af planens indhold og områdets eksisterende forhold, herunder vedlagte kortbilag.

Forslaget til helhedsplanen for Havnbjergområdet har været forelagt Teknik-, By- og Boligudvalget til drøftelse den 10. juni 2025. På baggrund af drøftelsen er der foretaget en mindre ændring. Begrebet tunnel under Nordborgvej ændres til forbindelse. Ændringen anerkender, at der er brug for at styrke forbindelsen på tværs af Nordborgvej, men tillader også fleksibilitet i forhold til at planlægge en løsning for krydsende færdsel.

Inddragelse

Forvaltningen har været i dialog med borgere og almennyttige boligselskaber inden for helhedsplanens afgrænsning. Forslag til helhedsplanen blev præsenteret ved et velbesøgt åbent hus-arrangement i Havnbjerg den 2. juni 2025.

Ved åbent hus-arrangementet var der opbakning til fremtidsperspektivet i at samtænke grønne forbindelser med vand i landskabet. Til arrangementet var det muligt at komme med forslag og bemærkninger via en planche. Bemærkningerne er indgået i det videre arbejde med planen. Bemærkningerne er opsamlet på vedlagte bilag.

Derudover har forvaltningen været i dialog med foreningen Aktivt Havnbjerg Sogn, som arbejder med tre nedslagspunkter til forbedring af de grønne områder i Havnbjerg: forskønnelse af Piledamsvej, hvoraf første fase er etableret, aktiviteter og ophold omkring Pilestien og en legeplads mellem Studievej og Nordborgvej. Disse aktiviteter skønnes at kunne bidrage positivt til helhedsplanens forslag.

Lodsejere, der ejer en eller flere matrikler inden for afgrænsningen til forslaget om ny skovbebyggelse, er orienteret om forslaget via e-Boks.

Klimahensyn

Der er udarbejdet en ekstern vanddisponeringsplan for at kunne tage de rette forbehold i en tidlig planlægningsfase. Helhedsplanen for Havnbjergområdet afspejler derfor også et klimahensyn, og forvaltningen anbefaler, at

vanddisponeringsplanen indarbejdes i den fremtidige udvikling af Havnbjerg, så tilstedeværelse af vand i de grønne områder kan skabe oplevelser og nye blå-grønne forbindelser.

Sønderborg Kommune har den 28. juli 2025 truffet afgørelse om, at helhedsplanen for Havnbjergområdet ikke er omfattet af miljøvurderingsloven, idet den ikke fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser efter reglerne i miljøvurderingsloven, eller medfører krav om en vurdering af virkningen på Natura 2000-områder. Klagefristen er fire uger og udløber den 25. august 2025.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser. Forvaltningen bemærker, at der af sagen fremgår udgifter, hvortil der ikke er peget på finansiering.

Beslutning Teknik-, By- og Boligudvalget den 02-09-2025

Godkendt.

Bilag

Helhedsplan Havnbjergområdet 250812_rev

Beskrivelse helhedsplan for Havnbjergområdet_rev

Bemærkninger til helhedsplanen for Havnbjergområdet

Punkt 7: 7. Godkendelse af samarbejde om jernbaneovergange

25/14506

Sagsresumé

På baggrund af togulykkerne i Sønderjylland den 5. juli 2025 og den 15. august 2025 har forvaltningen igangsat en række tiltag for at øge trafiksikkerheden ved jernbaneovergangene, hvor maskiner eller køretøjer passerer banen, og hvor der ikke er bomme. Der er to overkørsler i kommunen, der er uden bomme.

Forvaltningen anbefaler at indgå et samarbejde med Aabenraa Kommune, hvad angår de løsninger, der kræver yderligere undersøgelser. Der lægges op til, at der gennemføres en ekstern trafiksikkerhedsinspektion, der indebærer de fire overkørsler i Aabenraa Kommune og de to overkørsler i Sønderborg Kommune, der er uden bomme.

Sagen understøtter Byrådets Vision om det gode liv. Sikkerhedsfremmende tiltag ved jernbaneovergangene uden bomme vil skabe øget tryghed for både trafikanter og togpassagerer. Det tætte samarbejde med Aabenraa Kommune understøtter en fælles tilgang til løsninger om sikkerhed langs hele banestrækningen mellem Tinglev og Sønderborg.

Sagen forelægges til Teknik-, By- og Boligudvalgets beslutning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik-, By- og Boligudvalget at godkende

- at der igangsættes en undersøgelse af trafikale og sikkerhedsmæssige muligheder ved de to jernbaneovergange i kommunen, hvor der ikke er opsat bomme.
- at undersøgelserne udføres i samarbejde med Aabenraa Kommune.

Sagsfremstilling

Den 5. juli 2025 og den 15. august 2025 har der været alvorlige påkørselsuheld på jernbaneovergange i Sønderjylland. Dette er usædvanligt, da der ifølge Banedanmark alene er sket fem påkørselsuheld på samtlige jernbaneoverkørsler i Danmark mellem august 2018 og uheldet den 5. juli 2025. Jernbaneovergange har et signalsystem, der består af blinklys og klokker. Ifølge Banedanmark får disse jernbaneovergange bomme i 2027, når der skal skiftes signalsystem.

Forvaltningen har på baggrund af ulykkerne kortlagt alle officielle jernbaneovergange i Sønderborg Kommune. Der er to jernbaneovergange uden bom, men med blinklys og klokker: Tørvemose nær Ragebøl og på Vestermark nær Tørsbøl. For at øge trafiksikkerheden ved jernbaneovergange har forvaltningen iværksat en række tiltag. Disse tiltag er udført med samtykke fra politiet og er sat i værk for at have en omgående effekt.

Tiltagene er:

- Præmarkering i hvid forud for jernbaneovergange
- Ekstra skiltning af jernbane
- Klipning ved strækninger på alle jernbaneovergange, inklusive dem, hvor der er bomme.

Der er lagt præmarkeringer på asfalten den 22. august og 25. august 2025. Der er anlagt præmarkeringer i flere lag, også kaldet rumlestriber, fremfor rumleriller, der fræses ned i asfalten. Det skyldes, at der kan opnås samme effekt til lavere pris. Samtidig gør det mindre skade på den eksisterende belægning.

Yderligere skilte sættes op den 25. august og ugen frem. Tavlerne frem til jernbaneovergange i kommunen gennemgås til kvalitetssikring på alle overskæringer. Dette gælder både for overstrækninger med og uden bomme, og arbejdet påbegyndes mandag den 25. august 2025 og frem.

Det bemærkes, at forvaltningen vurderer, at der kan komme ændringer til disse tiltag, i takt med, at der gøres erfaringer undervejs, der kan forbedre trafiksikkerheden.

Ekstern trafiksikkerhedsinspektion

Forvaltningen lægger op til, at der foretages en mere dybdegående undersøgelse af, om der er andre tiltag, der kan besluttes igangsat. Det kan fx være løsninger, der helt eller delvist lukker eller nedregulerer trafikmængderne midlertidigt, indtil bommene er opsat. Den dybdegående undersøgelse er vigtig for at sikre, at de igangsatte tiltag har den rette effekt, og hvilke afledte konsekvenser, der kan være. Undersøgelsen skal afdække og komme med anbefalinger til, hvilke tiltag, der kan bringes i spil, og hvilken effekt de har på trafikken og sikkerheden. Undersøgelserne forventes at tage omkring tre måneder at gennemføre fra bestillingstidspunktet af undersøgelsen.

Forvaltningen har været i kontakt med Aabenraa Kommune, der er interesseret i en lignende undersøgelse. Forvaltningen bakker op om en fælles undersøgelse og en ensartet tilgang til løsninger langs hele strækningen mellem Tinglev og Sønderborg.

Økonomi for undersøgelsen

Aabenraa Kommune vurderer, at der er tale om en specialiseret rådgiverydelse med en pris på omkring 100.000 kr. pr. overgang. Dermed forventes totalprisen for Sønderborg Kommune at være cirka 200.000 kroner. Finansiering skal findes ved 3. bevillingsrevision.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering sker ved 3. bevillingsrevision.

Beslutning Teknik-, By- og Boligudvalget den 02-09-2025

Godkendt.

Punkt 8: 8. Drøftelse af Sydtrafiks høring af budget 2026 samt overslagsår

25/11537

Sagsresumé

Sydtrafik har fremsendt budgetforslag for 2026 samt overslagsår i høring. Budgetforslaget er vedtaget af Sydtrafiks bestyrelse den 23. juni 2025.

Budgetforslaget indebærer et øget tilskudsbehov fra Sønderborg Kommune, hvilket hovedsagelig skyldes, at rute 223 kører ensartet hele skoleåret og at kørslen til Kær Vestermark er blevet tilpasset børnehavernes behov.

Forvaltningen afgiver efter udvalgets drøftelse et administrativt høringssvar til Sydtrafik om budgetforslaget for 2026 samt overslagsår.

Teknik-, By- og Boligudvalget drøfter sagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik-, By- og Boligudvalget at drøfte

- Sydtrafiks høring af budget 2026 samt overslagsår.

Sagsfremstilling

Sydtrafiks bestyrelse har vedtaget budgetforslag for 2026 samt overslagsår og forslaget er sendt til høring ved Region Syddanmark og kommunerne. Budgetforslaget vedlægges som bilag.

Sydtrafiks samlede finansieringsbehov udgør 889,1 mio. kr. i 2026, hvilket er en stigning på 21 mio. kr. i forhold til budget 2025. Dette skyldes blandt andet færre indtægter som følge af gratis kørsel i Fredericia Kommune og øget omkostningsindeks.

Sønderborg Kommunes forventede driftstilskud for 2026 i forhold til Sydtrafiks regnskab 2024, budget 2025 samt 1. budgetopfølgning for 2025 skitseres herunder (mio. kr.):

Område	Budgetforslag 2026	Budgetopfølgning	Budget	Regnskab 2024
		1 - 2025	2025	
Busdrift	50,566	48,901	48,450	44,452
Åben Flextrafik	2,901	2,832	2,799	3,115
Handicapkørsel	6,111	5,943	6,103	6,008
Visiteret Flextrafik	2,144	2,109	2,310	1,852

Afskrivninger	0,167	0,239	0,185	0,242
Finansiering	-0,102	-0,091	-0,059	-0,129
I alt	61,787	59,934	59,790	55,540

Antallet af køreplantimer stiger fra regnskab 2024 til budget 2026 med cirka 2.600 timer, hvorfor tilskudsbehovet er øget. Stigningen skyldes hovedsageligt, at rute 223 fremadrettet ikke kører med reduceret kørsel i ferieperioderne. Derudover anvendes der flere køreplantimer på bybuslinje 8, da ruten er tilpasset børnehavernes behov for at bruge faciliteterne på Kær Vestermark.

Det forventes, at det øgede tilskudsbehov til Sydtrafik kan afholdes indenfor det samlede afsatte beløb til visiteret kørsel og kollektiv transport.

Sydtrafiks vision er at være et attraktivt mobilitetsselskab, som med kunden i centrum, drives effektivt med fokus på innovation, bæredygtighed og fleksibilitet. Budgettet for 2026 bidrager derfor med at realisere tiltag omkring udvikling af mobilitetstilbud til land- og byområder, få flere passagerer, skabe attraktive stoppesteder, chaufføruddannelse om god service, udnyttelse af kunstig intelligens (AI) osv.

Sydtrafiks endelige budget behandles på mødet i Sydtrafiks bestyrelse den 12. december 2025.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, fordi det øgede tilskudsbehov afholdes indenfor budgetrammen til visiteret kørsel og kollektiv trafik.

Beslutning Teknik-, By- og Boligudvalget den 02-09-2025

Godkendt.

Bilag

Budgetforslag 2026

Punkt 9: 9. Finansiering af nabogo frem til kontraktophør primo 2026

22/65675

Sagsresumé

Siden 1. april 2024 har Sønderborg Kommune haft en aftale med Nabogo om at yde tilskud til borgere ved samkørsel. Kontrakten gælder til 31. marts 2026. Ordningen bruges mere end forventet ved kontraktstart, hvilket har skabt et øget finansieringsbehov frem til aftalens ophør.

Teknik-, By- og Boligudvalget drøftede det videre forløb med Nabogo på mødet den 10. juni 2025. På den baggrund fremlægges forslag til finansiering, som fastholder det nuværende aktivitetsniveau og tilskudsstruktur.

Sagen understøtter Byrådets vision om grøn omstilling samt arbejdet med ProjectZero og handleplan for grøn omstilling.

Teknik-, By og Boligudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik-, By- og Boligudvalget at godkende

- at finansiering af nabogo sker inden for det samlede budget til visiteret kørsel og kollektiv trafik.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune har som en del af det samlede mobilitetstilbud ydet tilskud til samkørsel gennem Nabogo siden 1. april 2024. Samtidig har Region Syddanmark et projekt, hvor de yder tilskud til elever ved tre ungdomsuddannelsesinstitutioner i Sønderborg by.

Siden april 2024 har brugen af nabogo været støt stigende og det afsatte beløb dækker ikke brugen af samkørselsordningen med nuværende aktivitetsniveau og tilskudsstruktur frem til at kontrakten med nabogo ophører den 31. marts 2026.

Teknik-, By- og Boligudvalget drøftede på mødet den 10. juni 2025 det videre forløb, da det forventes, at der vil være et øget tilskudsbehov på 187.500 kr. for at dække væksten frem til den 31. marts 2026.

Forvaltningen forventer at merudgiften til nabogo kan afholdes inden for det samlede budget, der er afsat til visiteret kørsel og kollektiv trafik, og anbefaler af finansiering sker derfra.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, i det finansiering sker indenfor den afsatte budgetramme til visiteret kørsel og kollektiv trafik.

Beslutning Teknik-, By- og Boligudvalget den 02-09-2025

Godkendt.

Punkt 10: 10. Orientering om status på Prioriterede opgaver i Teknik, Miljø & Bæredygtighed i 2025

25/2335

Sagsresumé

Forvaltningen har i 2025 arbejdet med forskellige drifts-, anlægs- og politisk prioriterede opgaver i henhold til den politisk godkendte 'Liste over prioriterede opgaver i 2025 i Teknik, Miljø og Bæredygtighed'. Prioriteringen af opgaverne havde til formål at styrke fokus på de vigtigste og mest gennemførlige indsatser og skabe gennemsigtighed om opgavevaretagelsen mellem forvaltningen, borgere og Byrådet. I denne sag gøres der status over antallet af gennemførte, igangværende og ikke påbegyndte opgaver.

Sagen understøtter forvaltningens samlede arbejde for at indfri Byrådets Vision 2022 – 2025, idet prioriteringen af opgaverne vil bidrage til forventningsafstemningen med borgerne om forvaltningens arbejde og et øget tværgående fokus på de højest prioriterede og finansierede indsatser i forvaltningen.

Sagen forelægges til parallel orientering i hhv. Teknik-, By- og Boligudvalget, Natur-, Klima- og Miljøudvalget og Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik-, By- og Boligudvalget at tage orienteringen

- til efterretning.

Sagsfremstilling

Forvaltningen i Teknik, Miljø og Bæredygtighed har i 2025 arbejdet med en række drifts-, anlægs- og politisk prioriterede opgaver, som blev udvalgt og prioriteret i forlængelse af budgetaftalen for 2025-2028. Prioriteringen af opgaverne havde til formål at sikre et styrket tværgående fokus på de højest prioriterede og realistisk gennemførlige indsatser i forvaltningen. Samtidig skulle prioriteringen skabe gennemsigtighed og forventningsafstemning om opgavevaretagelsen mellem forvaltningen, borgere og Byrådet.

Listen blev i sin tid udarbejdet af forvaltningen med afsæt i en vurdering af, hvilke opgaver der – inden for forvaltningens ressourcemæssige rammer – med rimelighed kunne forventes helt eller delvist gennemført i 2025. Listen blev justeret efter drøftelser i udvalgenes formandskaber den 18. februar 2025, hvor enkelte opgaver blev tilføjet, udskudt eller omformuleret i den forbindelse. Udvalget godkendte listen den 4. marts 2025.

Medio august 2025 foreligger der følgende samlede status på de 61 prioriterede opgaver:

- Antal gennemførte opgaver: 14 (23 pct.)
- Antal igangværende opgaver: 40 (66 pct.)
- Antal ikke påbegyndte opgaver: 7 (12 pct.)

I den forbindelse bemærkes, at følgende igangværende opgaver er blevet forsinket:

Opgave	Oprindelig forventet	Ny forventet	Forklaring på forsinkelse
--------	----------------------	--------------	---------------------------

	afslutning	afslutning	
Afslutning af sagen om vejadgang til Fiskerløkken	Q1 2025	Ikke relevant	Forvaltningen foreslår, at sagen lukkes
Forprojekt Broager Torv	Q2 2025	Q4 2025	Forprojektet er i gang sammen med Udviklingsforum; ny forventning: fremlægges senest Q4 2025
Stiforløb Kær Halvøstien	Q2 2025	Q4 2025	Detailprojektering pågår; ekstern dialog om naturhensyn har udskudt færdiggørelsen
Projekt "Als Stenrev – fiskebørnehaver"	Q2 2025	Q4 2025	Midler afsat; projektet gennemføres i etaper sammen med foreningen
Trafikplan for Augustenborg	Q2 2025	Q3 2025	Indgår nu i budgetforhandlingerne; politisk behandling forventes september 2025
Hertugernes Augustenborg: Igangsættelse af arkitektkonkurrence	Q2 2025	Q4 2025	Afventer politisk godkendelse af endeligt program for arkitektkonkurrencen.

Der henvises derudover til vedlagte bilag for status på den enkelte opgave.

For så vidt angår igangværende og længerevarende projekter, vil forvaltningen i relevant omfang medtage forslag til opfølgende handlinger i udmøntningsplanen og i den kommende prioritering af opgaver for 2026. Dette med henblik på at sikre kontinuitet og fremdrift i forvaltningens strategisk vigtige projekter.

Den endelige statusopgørelse over prioriterede opgaver i Teknik, Miljø & Bæredygtighed i 2025 forventes afsluttet og forelagt udvalgene medio december 2025. Kolonnen "Næste skridt" vil i den forbindelse blive indarbejdet på listen med henblik på at skabe overblik over behov for eventuel videreførelse i 2026.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Teknik-, By- og Boligudvalget den 02-09-2025

Taget til efterretning.

Bilag

Notat - august 2025 - Status på Prioriterede opgaver i 2025 i Teknik, Miljø og Bæredygtighed

Punkt 11: 11. Godkendelse af takster for budget 2026, som skal indgå i forbindelse med 2. behandling af budgettet 2026-2029 i Byrådet i september

25/5111

Sagsresumé

For at sikre en generel åbenhed og information om de kommunale takster, der gælder over for borgerne, skal der udarbejdes en takstoversigt til budgettet. Det er obligatorisk at udarbejde en takstoversigt både til budgetforslaget og til det vedtagne budget.

Der er udarbejdet et vedhæftet takstblad som vil indgå i forbindelse med 2. behandling af budget 2026-2029 i Byrådet i september 2025.

Teknik-, By- og Boligudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik-, By- og Boligudvalget at godkende

- forslag til takster for 2026.

Sagsfremstilling

For at sikre en generel åbenhed og information om de kommunale takster, der gælder over for borgerne, skal der udarbejdes en takstoversigt til budgettet. Det er obligatorisk at udarbejde en takstoversigt både til budgetforslaget og til det vedtagne budget.

Taksterne skal godkendes af Byrådet, hvis de er omfattet af styrelseslovens § 41 a (takster for benyttelse af sociale institutioner og ordninger med videre samt skolefritidsordninger), ellers godkendes de i det pågældende fagudvalg.

Der er udarbejdet et vedhæftet takstblad indenfor Teknik-, By- og Boligudvalgets område, som vil indgå i forbindelse med 2. behandling af budget 2026-2029 i Byrådet september 2025. Takster angivet med rødt i vedhæftet takstblad skal godkendes i september, mens de øvrige takster er godkendt i august.

Taksterne er reguleret ved almindelig prisfremskrivning, med undtagelse af:

Hardeshøj-Ballebro færgefart

Taksterne er prisfremskrevet med 5 pct. jf. orientering om ændrede driftsomkostninger for færgen på Teknik-, By- og Boligudvalgets møde den 12. august 2025. Til orientering kan oplyses, at der ved almindelig prisfremskrivning var blevet gjort brug af en fremskrivningsprocent på 2,97 pct. Det er usikkert om takstforhøjelsen bidrager til den ønskede indtægtsstigning eller om den får omvendt effekt i form af kundenedgang.

Takst for køb af opfyldningspakker til pendlerkort til en værdi af 200 kr. udgår.

Takster for følgende områder tilføjes takstbladet i december:

- Forsyningsområdet: Bestyrelsen for SONFOR A/S godkender taksterne for vand, spildevand samt renovation på deres møde i november 2025, hvorefter taksterne behandles i Natur-, Klima-, og Miljøudvalget på mødet i december 2025.
- Lovbestemte takster: Lovbestemte takster som afventer ministeriernes udmelding tilføjes takstbladet, når disse er offentliggjorte.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Teknik-, By- og Boligudvalget den 02-09-2025

Godkendt.

Bilag

Takstblad for budget 2026 TBB

Punkt 12: 12. Orientering om ledelsesinformation 2025 - ultimo juli

25/4876

Sagsresumé

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien og aktiviteter ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

Samlet forventes der balance på områderne under Teknik-, By- og Boligudvalget i 2025, idet det forventede regnskab er inden for et spænd på +/- 1 pct. af det korrigerede budget.

Eventuelle mer- eller mindreforbrug på det takst- og brugerfinansierede område overføres til 2026.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik-, By- og Boligudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Opfølgning på ledelsesinformationen sker hver måned for de enkelte udvalg, hvor der gives en status på og forventning til årets resultat.

Resultatet for Teknik-, By- og Boligudvalgets område ultimo juli viser et forbrug på 160,373 mio. kr. svarende til 63,6 pct. af det korrigerede budget.

Forventet regnskab for de enkelte områder er følgende:

Politikområde 03 Kommunale ejendomme:

- Der forventes balance.

Politikområde 05 Bosætning og Byggeri:

- Der forventes merforbrug på ca. 0,5 mio. kr., som følge af færre indtægter end budgetteret. Ligeledes er der i 2025 afholdt ekstraordinære udgifter til bl.a. reetablering af fortidsminde, hvilket er med til at forværre økonomien på området. Området følges tæt.

Politikområde 08 Veje og Trafik:

- Der forventes balance.

Det bemærkes, at områderne under Økonomiudvalget viser et forbrug på 85,941 mio. kr. svarende til 55,8 pct. af det korrigerede budget.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsudvalget oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Teknik-, By- og Boligudvalget den 02-09-2025

Taget til efterretning.

Bilag

LIS drift TBB ultimo juli 2025

Punkt 13: 13. Orientering om status på udmøntningsplan 2025-2028

24/3426

Sagsresumé

Byrådet godkendte den 9. oktober 2024 budgettet for 2025 og overslagsårene 2026-2028.

Forvaltningen har efterfølgende udarbejdet en udmøntningsplan for budgettet, som dels definerer den udvalgmæssige og administrative forankring og dels danner grundlag for opfølgning i løbet af året.

Vedlagt er forvaltningens status på udmøntningsplanens elementer pr. august.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik-, By- og Boligudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 9. oktober 2024 budgettet for 2025 og overslagsårene 2026-2028.

Budgetaftalen indeholder en række politiske prioriteringer understøttet af budgetudvidelser. Herudover er der med budgetaftalen besluttet en række øvrige elementer uden direkte tilknytning til budgettet. Det drejer sig om forskellige områder, der ønskes analyseret og/eller styrket gennem særlig opmærksomhed i budgetperioden.

Med henblik på den fremadrettede udmøntning af budgettets elementer godkendte Økonomiudvalget den 20. november 2024 udmøntningsplanen. Status på udmøntningsplanen vil blive fremlagt for Økonomiudvalget første gang den 19. februar 2025 og herefter i april, august, oktober og december. Fagudvalgene orienteres første gang på marts-møderne i 2025 og herefter i maj, september og november.

Status på udmøntningsplanens enkelte elementer pr. august 2025 fremgår af bilag.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Teknik-, By- og Boligudvalget den 02-09-2025

Taget til efterretning.

Bilag

Udmøntningsplan B2025-2028 - august TBB

Punkt 14: 14. Generel orientering

25/602

Sagsresumé

Orientering fra formanden

Orientering fra medlemmer

Orientering fra forvaltningen

1. Orientering om centralrenseanlæg
2. Status på Nordborg Resort
3. Orientering om status på VE-projekter Q3 2025
4. Afgørelse – Gerlachsgade 10
5. Orientering om asfaltering i kommunen.
6. Lokalplanliste
7. Årshjul for Teknik-, By- og Boligudvalget 2025
8. Afgørelse – Afvisning af klager vedr. cykelsti i Sønderborg Kommune

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik-, By- og Boligudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Teknik-, By- og Boligudvalget den 02-09-2025

Taget til efterretning.

Bilag

Ad. 3 - Orientering om status på VE-projekter Q3 2025

Ad. 4 - Afgørelse på Gerlachsgade 10

Ad. 6 - Lokalplanliste pr. 29.08.2025

Ad. 7 - Årshjul 2025 - TBB

Ad. 8 - Afgørelse

Punkt 15: Lukket: 15. Underskriftsark - (Lukket punkt)

25/645